

ДЕЛЬФИНОТЕРАПИЯ ЖӘНЕ ФЕЛИНОТЕРАПИЯ

Қабылдаған: Сарыбаева И

Орынағандар: Бақытқалиқызы А

Жақсыбаева Ж

Жұмахан Ұ

Құрманқызы Г

- Терапия- жүйеленген және топқа, жеке адамға бағытталаған көмек арқылы адамның импульсі мен қарым қатынасын ретке келтіру әдісі болып табылады.

- Ғалымдар көне замандағы ескі әдістерді жаңғыртуды қолға алған. Оның ішінде, ұмыт болған жануарлармен емдеу әдісін қолданысқа енгізіп отыр.
- Латын тілінен аударғанда animal – жануар, яғни, хайуанаттар, ал «анимал терапиясы» – хайуанаттардың және олардың бейнелерін пайдалану арқылы психофизиологиялық, психотерапевтік және бейімделу көмегін көрсететін терапия түрі.
- Қазіргі таңда анималды терапия дамыған елдерде дәлелденген. Сондай-ақ, хайуанаттардың адамға әсерін бақылап, зерттейтін арнайы ғылыми-зерттеу институттары құрылған. Осыған сай халықаралық конференциялар мен семинарлар өткізіліп отырады. АҚШ, Ұлыбритания, Канада, Франция елдерінде физикалық немесе психикалық проблемалары бар адамдарға көмек беру үшін анималды терапиямен айналысатын ұйымдар жұмыс істейді.

СУДА ӘДЕМІ ҚЫЛЫҚТАР КӨРСЕТІП, ӘЛСІН-ӘЛСІН СУ БЕТІНЕ СЕКІРІП ШЫҒАТЫН БҰЛ ХАЙУАНАТТЫҢ ОЙЫНЫН ҚЫЗЫҚТАҒАНДЫ КІМ ҰНАТПАЙДЫ?

- Оның түрлі ойынын қызықтаған адам психологиялық күйзелістен арылып, көтеріңкі көңіл күйге қол жеткізеді. Дельфинмен «тіл табысқан» адам шаршағанын ұмытып, ойлау қабілеті жақсарады, дағдарыс жағдайында тез әрі дұрыс шешім қабылдайтын болады.
- Дельфинмен емдеу, әсіресе, апатты жағдайларды, мәселен, дауыл, жер сілкінісі, жол-көлік апатын бастан кешірген адамдарды психологиялық оңалту кезінде таптырмас терапия. Олардың пациенттері – кәсіпкерлер, шығармашылық кәсіп иелері, жүйке жүйесі ауыратын балалар.

НЕЛІКТЕН БҰЛ ТЕРАПИЯ БАҒЫТЫ ТИІМДІ ДЕП ЕСЕПТЕЛЕДІ?

- Біріншіден, психикалық күш пен жан тыныштығын қалпына келтіру, стресс және шаршауды алып тастау. Сондықтан ауыр психологиялық жарақаттарға ұшыраған, жер сілкінісі, дауыл, жазатайым оқиғалардан және басқа да ауыр стресстен зардап шеккендерге дельфинмен жүзу ұсынылады. Дельфиндермен байланыста болатын сезім адам үшін мидың қарқынды жұмыс істей бастағаны мен ерекше жаңа нейрондық байланыстар пайда болады.
- Екіншіден, ол адам мен Дельфин арасындағы ұқсастықты тануға мүмкіндік береді: дельфин мен адамның қан мен дене температурасы, төрт камералы жүрегі, ми салмағы ұқсас болып келеді. Кейбір ғалымдар Дельфин мен адамдардың жалпы туысқандығы бар деп ойлайды. Сондықтан, олар бір-бірімен кездескенде қатты қуанышты болады.

ОСЫ ТҰЖЫРЫМДАРҒА СҮЙЕНЕ ОТЫРЫП, ҒАЛЫМДАР ДЕЛЬФИНДЕРДІҢ
ЖӘНЕ АДАМНЫҢ ТЕРАПИЯЛЫҚ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУІНЕ ҚАТЫСТЫ ЕКІ
БІРЕГЕЙ ТӘСІЛДІ ӘЗІРЛЕДІ:

- ✓ Терапевт баланың психологиялық сипаттамаларын ескере отырып, дельфин мен баланың арасындағы қарым-қатынасты дамытады және ұйымдастырады. Бала судағы және жердегі арнайы жаттығулардың барлығын жасайды. Сонымен қатар, массаж курстары қарастырылған, кейбір орталықтарда тіпті сенсорлық бөлмедегі сабақтар да бар.
- ✓ Бала мен дельфинге бір-бірін сезінуге және мамандардың қадағалауымен дербес диалог орнатуға мүмкіндік беріледі.

ДЕЛЬФИН ТЕРАПИЯСЫНЫҢ
ТЕРАПЕВТИК ЖӘНЕ
ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ОҢАЛТУ
ӘДІСІ РЕТІНДЕ ДЕЛЬФИН
ТАБИҒИ УЛЬТРАДЫБЫСТЫҚ
УЛЬТРАДЫБЫСПЕН ДЫБЫССЫЗ
НОРМАДАН ЖӘНЕ
АУЫТҚУДАН ЖҰМЫС
ІСТЕГЕНДЕ ЖӘНЕ «ОРТАЛЫҚ
ЖҮЙКЕ ЖҮЙЕСІ МЕН БАСҚА
ДА АДАМ ОРГАНДАРЫНЫҢ
ЫНТАЛАНДЫРУЫ БОЛҒАНДА»
«ҰЛОФОРЕТИКАЛЫҚ
МОДЕЛЬГЕ» НЕГІЗДЕЛЕДІ.

КӨМЕК АЛУ ҮШІН ҚАНДАЙ АУРУЛАРМЕН ДЕЛЬФИНДЕРГЕ БАНУҒА БОЛАДЫ?

- Жалпы алғанда, аутизм, церебральды паралич, олигофрения, Даун синдромы, әртүрлі ми жарақаттары сияқты ауырумен ауыратын балалардың ата-аналары дельфинмен емдеуге барады. Және Дельфиндер созылмалы шаршау (астриндік синдром), бұлшықет астениясы, посттравматикалық синдром, ақыл-ойдың артта қалуы, қатерлі ісік, депрессияға көмектеседі.
- Тіпті есту қабілеті нашар балалар дельфиндерді естиді, өйткені олар тек дыбыстарды ғана емес, сонымен бірге ультрадыбыстарды да шығарады. Дельфинмен ойнау, оларды есту, қарым-қатынас жасай алатынын түсіну, үлкен қуанышқа бөлейді. Дельфиннің үстінде церебралды ауруы бар балалар өз еркімен аяқтарын жылжытуға тырысады. Күрделі психотрубама алған балалар өздерінің жылы және нәзік жағына жабысып күле бастайды.

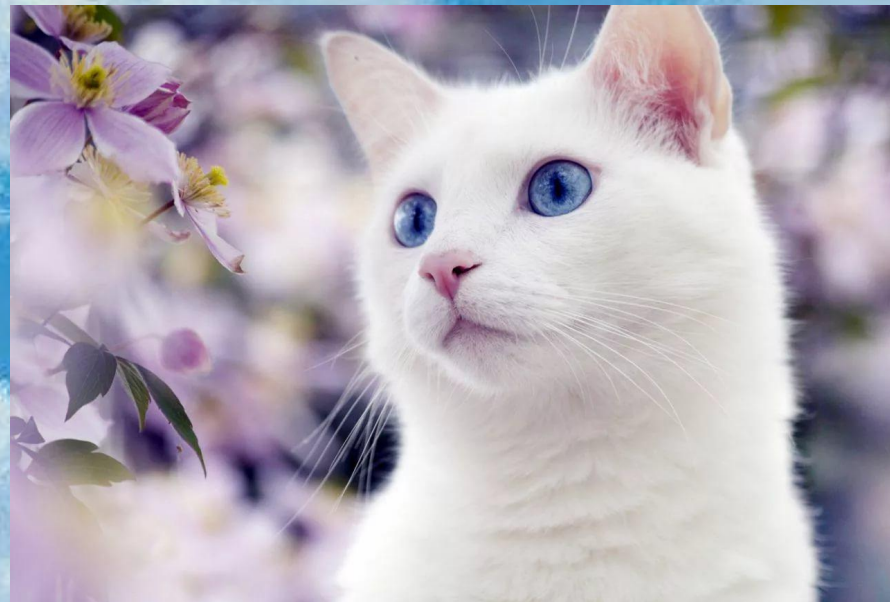

ДЕЛЬФИН МЕН БАЛАНЫҢ ҚАРЫМ-
ҚАТЫНАСТАРЫНЫҢ ЖАҒЫМДЫ
ӘСЕРЛЕРІН КӨРГЕНДЕ, ТІПТІ ЕҢ ҚАТАЛ
СКЕПТИКТЕР ДЕ КҮЙІП КЕТЕДІ. ДЕЛЬФИН
ТЕРАПИЯСЫНЫҢ ПАЙДАСЫНА ТАҒЫ БІР
ПЛЮС - ЕШҚАНДАЙ ЖАНАМА ӘСЕР
ЕТПЕЙДІ, СЕБЕБІ ОЛ ЖИИ
ХИМИОТЕРАПИЯ МЕН ЕМДЕУ
КУРСТАРЫМЕН ӨТЕДІ.

□ Қазіргі үлкен жылдамдық пен жоғарғы ритм ғасырында біз өзімізді кейде бос сезінеміз, дұрыс өмір сүру үшін күшіміздің жоқтығын, әлсіздікті сезінеміз. Күнделікті жұмыстағы стресс пен көп ой еңбегі біздің жүйкемізді тоздырып, «ескі» ауруларымызды қоздырып, көптеген «жаңа» аурулар туғызады. Мықты денсаулық пен дұрыс өмір сүру үшін осының бәрінен қалай құтылуға болады? Жауап өте оңай: сізге **фелинотерапия** көмектеседі (мысықтерапиясы).

- Жануарлардың көмегімен емделу (аниматерапия) XX ғасырдың 50 – жылдары жақсы жолға қойылды. Жануарлардың емдік қасиетін, соның ішінде мысықтың емдік қасиетін пайдалану тек қана жүйке жүйесі ауруларына ғана емес басқа да көптеген күрделі ауруларға да пайдалана бастады. Бұл емнің ешқандай кері әсері жоқ. **Мысықпен емдеу тәсілі «фелинотерапия» (Латынның felis – мысық) деп Мысық терапиясының жүйкені тынышталдырып, энергияны реттеп, денсаулығына жақсы әсер беретіндігі соншалық мысалы, АҚШ – та дәрігерлердің 48% -ы өз ауруларына фелинотерапияны пайдаланып көруді ұсынады. Англияда «шиппагер» мысықтар дәріханада дәрігердің рецептінсіз сатылады. Мысық адамның биоөрісіне жақсы әсер етеді. Адамға жақындау арқылы мысық өзінің емдік қасиетін береді. Бұл «мамық шиппагер» иесінің алдына отырып немесе кеудесіне жатып аяқтарымен «мысық массажын» жасағанын тек рефлексотерапевтің¹ инесімен салыстыруға болады. Ғалымдар әсіресе қара түсті мысықтың емдік қасиетінің жоғары екенін айтады, себебі қара түс жаман энергияны өзіне жақсы сіңіреді. Қара мысық адам бойындағы жаман энергияны өзіне жұтып, иесінің биоөрісіне жақсы әсер етеді.**

□ **Мысық қалай емдейді?** Мысық бізді жақсы емдеу үшін оған жақсы қарым қатынас жасаса жеткілікті. Мысалы сипалап жақсы көру, тамағын дұрыстау, жақсы сөздер айту т.б. сонда ол сізге өзінің дәрігерлік жұмысын жақсы атқарады. Мысық адамның ішкі суық тиген ағзаларын, сынған сүйекті, соғылған жерлерін жақсы сезеді сол жерге жатып «грелка» қызметін атқарады. Мысықты сипалап отырған адам жүрек инфарктіне ұрынбайды және қан қысымын реттеуге септігі тиеді. Мысық арқасын қолмен сипағанда одан дельта толқын бөлінеді, бұл сол күнгі көңіл күйге жақсы әсер ететіндігі ғылыми дәлелденіп отыр. Иесінің ұйқысыздығына және салмақ қоспай салауатты өмір сүруіне «мамық шипагердің» әсері көп. Мысық өз денесін тілімен жалап массаж жасайды, осы кезде ол жағымды пырыл шығарады. Міне осы пырыл 4 – 16 Гц. жиілікпен шығады – осы пырыл мысықтың ең бірінші адамға қолданатын құралы. Солтүстік Каролинадағы ғылыми зерттеу институты осы жиіліктегі тербелісте адам ағзасындағы бүлінген жасушалар қалпына келетіндігін дәлелдеген. Егер мысықтар өз денесін жарақаттап алса, ең бірінші пырылдауды бастайды. Мысықтың пырылы адамды әлдилеп отырғандай әсер етеді де, оның ағзасы тынышталады, рахат әсерге бөленеді. Мысықтың өз иесінің ауыратын жерлерін табу қабілеті бар екендігі ұлттық медицинаға бұрыннан белгілі. Олар сол жерлерге жатып пырылдағаннан кейін ауырсыну қайтады.

- ❑ Статистикаға сүйенсек, мысықты жақсы көретіндер өз қатарластарынан он жылдай ұзақ өмір сүреді екен. Ғалымдар мысықтың көптеген ауруды жеңілдетуге сеп болатынын, тіпті жазылып кетуіне әсері барын айтады. Мысалы, ағылшын ғалымдары үйде мысық ұстау арқылы миокард инфарктінің қайталап соғуын алты пайызға дейін төмендетуге болатынын айтқан. Науқас қожайынының жанынан тәулік бойы кетпей, ас-суға қараудан да бас тартып, тіпті оның ауруын өзіне қабылдап, шейіт болып кеткен мысықтар да болған.
- ❑ Мысықты тізеңізге қойып немесе құшақтап, сипап отыру арқылы бойыңыздың біраз сергіп қалғанын байқайсыз. Желкеніз құрысса, оны 3-5 минутқа мойын орағыш ретінде ұстай тұрыңыз.
- ❑ Түн ұйқыңыз бұзылса, мысықты жастыққа жатқызып, маңдайыңызды түйістіріп жата қойсаңыз, қалай ұйықтап кеткеніңізді де байқамай қаласыз. Мысықтың тырнақ ізі де ем, кәдімгі инемен емдеудің бір түрі.
- ❑ Жалпы, мысық деген мақұлықтың жүрек қысылғанда, іш құрылысы ауырғанда, буын сырқырағанда, қатты шаршағанда, тұмауратқанда, басқа да көп жағдайда пайдасы көп. Ол ауырған жеріңізді өзі тауып, жақындай түседі.

Халық болжамшылары мысыққа байланысты ауа – райын болжаған. Мысық босағаны немесе ағаш тіреуді тырналап мазаланса, ауа-райы қатты бұзылады, жел тұрады немесе боран болады. Мұндайда үй иелері «боран шақырып тұр» деп мысықты зәбірлеп, ұрысып жатады. Бұл дұрыс емес, ол боран шақырып тұрған жоқ, күн райының бұзылатынын хабарлап тұрғаны. Мысық керіліп ұйқыға берілсе, онда ұзақ уақыт бойы ауа райы қолайлы болады

Америкалық ғалымдар күйзеліс арқылы инсульт алудың алдын алу жөнінде мынандай ақыл-кеңес береді: «Кофе ішуді азайтыңыз, көбірек күліңіз. Мысық асыраңыз».

- АҚШ-тың Роуд Аисланд өңіріндегі қарттар үйіндегі Оскар атты еркек мысық, өмірінің соңғы сәттерін өткізіп жатқан қарттардың қасына жақындап олардың жанына жатып аурудың өліміне жақын қалғанынан хабар береді.

Браун университетінен профессор Давид Доса бұл құбылыс туралы “New England Journal of Medicine” журналында жарияланған мақаласында мысықтың еш жаңылмағандығын 25 рет дұрыс жорығанын мәлімдеді.

Оскар бір науқастың жанына немесе құшағына жатқанында қарттар үйінің қызметшілері дереу ол қарттың жақындарына хабар береді, осылай жанұясы және туыстары науқастың соңғы сәттерінде жанында болады.

Досаның берген мәліметтері бойынша 2 жастағы Оскар Қарттар үйі және сауықтыру орталығының Альцгеймер және Паркинсон аурулары бөлімінде өсті. 6 айлық кезінде дәрігерлер сияқты науқастарды жеке жеке аралап оларды иіскелейтіні байқалған.

□ Ғалымдардың көп жылдық зерттеу нәтижесінде, мысықтар тұқымына қарай әр түрлі ауруды емдеу шипагерлігі әр алуан екендігін байқаған.

□ **Ұзын жүнді мысықтар** (персид түрі, ангор түрі, сібірлік мысық, рэгдолл, бирмандық т.б.) – невропатологияда, ұйқысыздықта, шаршау мен әлсіздікте.

□ **Жүні ұзын емес, бірақ өте қалық мысықтар** – бел омыртқа және басқа ауруларына емші.

□ **Тықыр жүнді мысықтар**(экзотикалық, британдық, шотландық, орыс көк көзді мысықтар т.б.) – жүрек қан тамыры ауруларына емші.

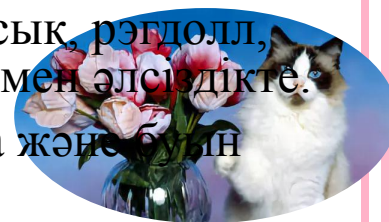
□ **Түгі өте тықыр немесе түксіз мысықтар** (сиамдық, ориентальдық, т.б.) — бүйрек пен бауыр, асқазан ауруларына, іш қатуда т.б.)

□ **Тұқымы қымбат тұқымдастарға жатпайтын жәй аула мысықтары** да өз иесінің көңіл күйіне, алған дене жарақатын емдеуге көмектеседі.

□ **Жалпы мысықтардың емдей алатын ауру түрлері:**

□ аритмия, артрит, атеросклероз, ұйқысыздық, бүйрек аурулары, бронхит, гипертония мен гипотония, бас айналу мен түрлі бас ауруларында, депрессия, тіс ауруында, инсульт, іш қатуда, жүйке ауруларында, нефрит пен пиелонефрит, шаршау мен әлсіздікте, радикулит.

Онкологиялық ауруларды ең соңғы сатысы болмаса емдеуге көмектеседі. Өте күшті ауруды емдеп, соңында өзі өліп қалған мысықтар туралы ағылшын дәрігерлері баспа беттеріне шуылдай жазған.

□ Тұрмыстық мысықтар 10 мың жылдан астам уақыт өмір сүреді. Егер бастапқыда олардың рөлі кеміргіштердің жойылуымен шектелген болса, онда болашақта мысық басқа үй жануарларынан басқа ерекше орынға ие болды. Мысықпен сөйлесу адамға дем алуға көмектеседі, күйзелісті жеңілдетеді, Ежелгі Мысырда, Ассирияда, Вавилонда, Римде фелинотерапия қолданылған және ғажайып емдік қасиеттері туралы айтқан.

-
- Көптеген мәдениеттер мысықтарға құрметпен қараған, мысалы, мысырлық Естің Мысырдағы Бост құдайына табыну сияқты өз құдайларына мысықтарды көрсеткен. Екінші жағынан, әртүрлі елдерде әр түрлі уақытта мысықтарға деген көзқарас бірдей емес және жек көрушілік пен сүйіспеншілігімен ерекшеленді. Мәселен, ортағасырдағы Еуропа адамдары мысықтан қорқып, оны бақсылармен және сиқырлықпен байланыстырды.

МЕДИЦИНАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР КӨРСЕТКЕНДЕЙ, МЫСЫҚТАР АДАМҒА ӘР ТҮРЛІ ЖОЛДАРМЕН ПАЙДАЛЫ ӘСЕР ЕТЕДІ:

- Дыбыс арқылы - бұл ағзаға және органның діріліне қатысты. Өйткені, мысықтар 16-44 Герц жиілігінде дыбыс жасайды, бұл органға жағымды әсер ететін оңтайлы жиілік - қорғаныш функцияларын белсендіреді және иммунитетті арттырады.
- Жылу арқылы - мысық денесінің температурасы 38-39 градус, ол жұмсақ әрі жылытады, тыныштандырады және қабынуға қарсы әсерге ие.
- Жануар энергиясымен. Мысықтар теріс энергияны азық-түлікпен қоректендіреді, ол адамдарға зиянды әсерді бейтараптандырады. Бұл мысық адамның ащы жеріне тиіп кетсе немесе оны депрессияға ұшыратқан адамға жақындаса, көрінеді.

- Мысық-терапиясымен күресуге болатын аурулар саны өте жоғары. Оған онкологиялық, жүрек-тамыр аурулары, созылмалы шаршау синдромы, бас аурулары, депрессия, невроздар және басқалары кіреді. Мысықтарды ұстайтын адамдар өздерінің өмірін айтарлықтай ұзартады және ауруларды аз сезінеді.
- Мысықтар әсіресе балаларға әсер етеді, әсіресе 5 жастан 8 жасқа дейінгі жастағы балаларға мысық пайдалы. Зерттеулер көрсеткендей, бұл балалардың иммунитетің жақсартады, тұрақты психиканы қалыптастырады.

Әрине, **фелинотерапияны** қолдану туралы шешім қабылдау алдын кері әсерінде қарастыру қажет. Мысалы: тері аурулары, жүн аллергиясы. Маысық-терапиясынан жақсы нәтиже алу үшін сарапшылар белгілі бір ауруларды нақты емдеуге байланысты бірқатар факторларды қарастыруға кеңес береді:

Біріншіден:

- Ұзақ уақыт бойы ұйқысыздықты, депрессияны, тітіркенуді емдейтін ұзындықты мысықтардың ұзақтығы. Орташа жүрек ауруымен ауыратын аламлар үшін

Екіншіден:

- Түс мысық - қара созылмалы шаршау бар көмек, крем - қуаттандыруға, сұр-көгілдір жеңілдету стресс, және ақ - барлық ауруларлын үшін әмбебап қорғау құралы.

Үшіншіден:

- Жануарлардың жынысы- жүйке ауруларына қарсы тұру үшін қажет, ал мысықтар радикулит пен артрозға арналған.

Жалпы алғанда, фелинотерапияны келесі режимде ұстау ұсынылады - күн сайын 10 минуттан 2 сағатқа дейін, алдын алу үшін аптасына 1-2 рет.

Фелинотерапияның артықшылығы тек мысыққа деген сүйіспеншілік пен құрмет жағдайында ғана алынуы мүмкін екендігін білу маңызды. Мысық-терапиясы - оңтайлы эмоциялармен емдеуді біріктіруге мүмкіндік беретін таңғажайып техника, сонымен бірге өте қолжетімді - мысықты қазіргі заманғы пәтерде ұстауға тиімді.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!!!